

PILLECYN, Filip de, letterkundige (Hamme 25 maart 1891 - Gent 7 augustus 1962).

Na humaniorastudie aan het Klein Seminarie te Sint-Niklaas ging hij naar Leuven, waar hij in 1926 promoveerde tot doctor in de Germaanse filologie met een studie over Hugo Verriest. Hij was atheneumleraar te Malmédy (1926-'33) en te Mechelen (1933-'41).

Te Leuven was hij secretaris van *Met Tijd en Vlijt* en hij schreef er zijn eerste letterkundige proeven. In 1914 week hij uit naar Nederland, waar hij bij het Office Belge een betrekking had, tot hij in 1915 soldaat moest worden. Het volgend jaar kwam hij aan het front, waar hij - tot opvolger van de Ruwaard Ad. Debeuckelaere aangewezen - een belangrijke rol speelde in de Frontbeweging en nauw betrokken was bij alle beslissingen die door die organisatie getroffen werden. Tijdens de oorlog schreef hij de gedichten uit *Onder den Hiel* (1920), die in samenwerking met Jozef Simons uitgegeven werden, en de novelle *De Rit* (1927).

Na de demobilisatie in 1919 werd hij redactiesecretaris bij het pas opgerichte dagblad *De Standaard*, dat hem al vóór de oorlog als redacteur had aangeworven. Intussen was hij actief bij de oprichting van studenten- en oud-strijdersbonden, bij de organisatie van de IJzerbedevaarten, schreef met scherpe pen *Het Proces van de Veiligheidsdienst* en biografieën van de IJzerfront-symbolen Joe English en Renaat de Rudder. Hij was een der eersten die namens de studentenbeweging en als oud-strijder de hand reikte aan de activisten en campagne begon te voeren voor amnestie. Als redacteur van *De Standaard* stond hij een Vlaamse politiek voor die hem in meningsverschil bracht

met de minimalistische lijn van Frans van Cauwelaert, zodat hij in 1922 de krant verliet. Hij werd toen hoofdredacteur van het christelijk-sociale dagblad *De Tijd*, wat hij bleef tot 1926. In dezelfde jaren gaf hij met Alfons Martens, Paul Kenis, Johan de Maegt, Raymond Herreman en Karel Leroux het satirisch weekblad *Pallieter* uit (1922-'27) waarin de radicale Vlaamsgezinden werden gesteund.

De Pillecyn wijdde ook levensbeschrijvingen aan Pieter Fardé (1926), Pastor Denys (1927), Monseigneur Bermijn (1925) en Pater De Deken, in samenwerking met A. Malcorps (1929). De laatste jaren voor de Tweede Wereldoorlog waren een hoogtepunt in zijn literaire loopbaan. Hij werd redacteur van *Volk* (1936-'41) en publiceerde achtereenvolgens de romans en verhalen: *Blauwbaard* (1931), *Hans van Malmédy* (1935), *Monsieur Hawarden* (1935, verfilmd in 1968), *De Aanwezigheid* (1937), *Schaduw* (1937) en *De Soldaat Johan* (1939), in 1942 bekroond met de Prijs van de Vlaamse Provinciën. Zijn boek *Stijn Streuvels en zijn Werk* dateert uit 1932.

*F. de Pillecyn met W. vanden Eynde (links), P. Lebeau en E. Claes (rechts) bij het verschijnen van zijn *Verzameld Werk* (1959).*

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd De Pillecyn lid van de Nederlandse Cultuurraad (1940-'44) en directeur van het middelbaar onderwijs (1941-'44), wat tot gevolg had dat hij in 1947 wegens culturele collaboratie tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld werd. Twee jaar later werd hij vrijgelaten. In zijn cel schreef hij de Boerenkrijgroman *Jan Tervaert* (1947) en zijn meesterstuk, de sociale roman, *Mensen achter den Dijk* (1949). Daarna ging zijn creatieve bedrijvigheid een andere richting uit. Zijn laatste novellen *Rochus* (1961), *het Boek van de Man Job* (1956), *Elizabeth* (1961) en de romans

De Veerman en de Jonkvrouw (1950), Vaandrig
Antoon Serjacobs (1951) en Aanvaard het Leven
(1956), het laatstgenoemde over de moeilijke aan-
passing van een teruggekeerde oostfrontstrijder bij
de nieuwe levensomstandigheden in ons land, zijn
ingegeven door een romantische drang naar be-
vrijding uit de harde en alledaagse werkelijkheid.

LITERATUUR: B. Ranke, *Filip De Pillecyn. Een Proeve
van Synthese der Persoonlijkheid* (1941); - A. van Wilderode,
Filip de Pillecyn (1960); - J. Florquin, *Ten huize van...*, I
(1962, p. 91 - 107); - Th. Luykx, *Dr. Alfons van de Perre
en zijn tijd* (1972).

ANDRE DEMEDTS